KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

Karjalaisten kuurojen heimojuhlilta Helsingissä 18. 10. -52 —
Döva karelare samlade till stamfest i Helsingfors 18. 10. -52.

MARRASKUU
NOVEMBER

N:o 11 - 1952

Kuurojen Valistustalon Rahankeräys

Suomen Kuurojen Liitto r.y. on saanut Sisäasiainministeriöltä luvan yleisen rahankeräyksen toimeenpanemiseen koko maassa numeroiduilla keräyslistoilla tammikuun 1 ja joulukuun 31 päivän välisenä aikana 1952 Kuurojen Valistustalon aikaansaamiseksi.

Tämän johdosta kehoitamme kaikkia kuurojenyhdistyksiä, kuurojen urheiluseuroja ja Kuurojen Ystävien paikallisosastoja ryhtymään toimenpiteisiin tehokkaan keräyksen järjestämiseksi paikkakunnillaan, valitsemalla keräystoimikuntia.

Keskuskauppakamari on hyväntahtoisesti asettanut käytettäväksemme **postisiirtotilin n:o 22 240,** Kuurojen Valistustalon Rahankeräys, Helsinki, Liisank. 27 E 10, jolle kerätyt varat voidaan suorittaa.

Keräyspalkkio on 10 % ja sen lisäksi jaetaan seuraavat rahapalkinnot eniten keränneille:

I palkinto 30,000 markkaa
II » 20,000 »
III » 10,000 »

Jokaiselle meistä on tunnettua, että oman talon puute vaikuttaa monella tavoin ehkäisevästi liittomme toimintaan. Emme voi pitää suurempia kokouksia, järjestää kursseja, antaa maaseudulta ammattitaitoa oppimaan tuleville asuntoa ellei meillä ole tarkoitukseen sopivaa Kuurojen Valistustaloa, jossa myöskin kuurojen hyväksi toimivat yhdistykset, seurat ja liitot saisivat tyyssijansa.

Toivomme, että talon hankkimiseen tarvittava rahamäärä saataisiin vuoden kuluessa kokoon. Tämä olkoon jokaisen kuuron ja kuurojen ystävän sydämellä, sillä Kuurojen Valistustalo tulee palvelemaan koko maamme kuurojen parasta.

Vuosi 1952 on Olympiavuosi. Sen vuoksi tehkäämme oikea Olympiatempaus, joka Kuurojen Valistustalon muodossa on tästä kauniina muistomerkkinä osoittamassa kansamme tahtoa kaikkeen hyvään!

KUUROJEN VALISTUSTALON RAHANKERÄYSTOIMIKUNTA

RURIK PITKÄNEN
puheenjohtaja.

EINO KARILAS
sihteeri, Hels. Kuur.yhd. puh.joht.
KUL:n kunniapuheenjohtaja.

LAURI VAINOLA
Taiteilija.

J. K. PALOMAA
Hels. Kuur. Ystävät r.y:n puh.joht.

URHO LEHTIMÄKI
KUL:n varapuheenjohtaja

Penninginsamling för de Dövas Centralgård

Finlands Dövas Förbund r.f. har av Inrikesministeriet erhållit tillstånd till allmän penninginsamling i hela landet från den 1 januari till den 31 december 1952 för uppförandet av en De Dövas Centralgård.

Vi uppmana därför alla föreningar för döva och de dövas idrottsklubbar i landet, samt De Dövas Vänners ortsavdelningar att bilda insamlingskommittér som kunna ordna insamlingen lokalt.

Centralhandelskammaren har beredvilligt ställt till förfogande för vår räkning **postgirokonto N:o 22 240,** De Dövas Centralgårds penninginsamling, Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, genom vilket de insamlade medlen kunna inbetalas.

Insamlingsarvode är 10 % och därtill utdelas följande penningpris åt mesta insamlade:

I pris 30.000 mark
II » 20.000 »
III » 10.000 »

För var och en av oss är det känt att förbundet alltid haft lokalbrist, som verkat hämnande på förbundets verksamhet. Vi kunna inte hålla stora möten och sammankomster eller ordna kurser, samt ordna bostad för kursdeltagare från landsorten. Vårt mål är därför ett eget hus eller en Centralgård för döva, varvid även föreningar och klubbar samt förbund kunna erhålla egen härd.

Vi hoppas att tillräckligt med penningmedel strömma in under hela året. Det är varje dövas och deras vänners hopp att De Dövas Centralgård blir en verklighet som blir till gagn för hela landets dövas bästa.

Året 1952 är ett Olympiaår. Låt oss visa då olympiska takter. När Centralgården en gång blir färdig, står den som ett vackert minnesmärke över vårt folks goda vilja att hjälpa.

DE DÖVAS CENTRALGÅRDS PENNINGINSAMLINGSKOMMITTE

RURIK PITKÄNEN
ordförande

EINO KARILAS
sekreterare, HDF:s ordförande,
KUL:s hedersordförande.

LAURI VAINOLA
Konstnär

J. K. PALOMAA
Hels. Dövas Vänner r.f:s ordförande

URHO LEHTIMÄKI
KUL:s viceordförande

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

MARRASKUU | 57. VUOSIKERTA | N:o 11 · 1952

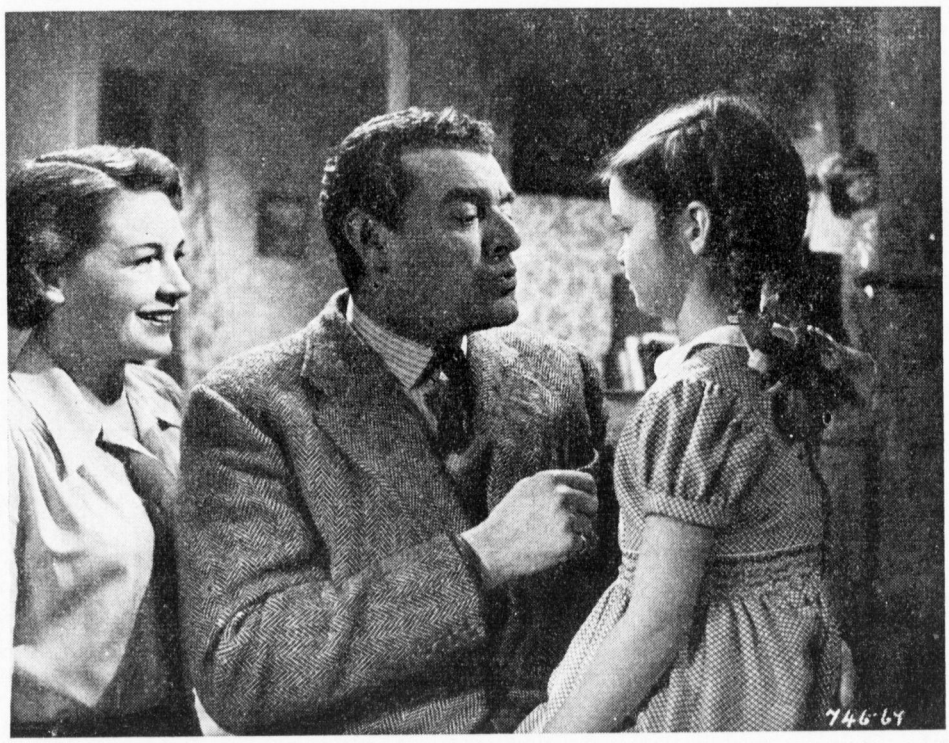

Mandy lausuu ensimmäiset sanansa. Kesk. opettaja Mr Searle ja vas. Mandyn äiti Christine.

KUURO LAPSI

on päähenkilönä englantilaisessa filmissä »Mandy», jota jo pitkät ajat on esitetty Lontoossa. Se on dokumenttifilmi, joka kuvaa miten kuuro lapsi ohjataan puhetaitoon. Elokuva käsittelee aihetta, miten 6-vuotias tyttö Mandy tulee opetettavaksi, vaikka hänen vanhemmillaan on erilaiset käsitykset siitä, miten opetus olisi järjestettävä. Tytön isä, jota esittää Terence Morgan, tahtoo eristää tytön. Äiti, jonka osaa esittää Phyllis Calvert, tahtoo pitää asian julkisena ja ohjata lapsensa suoraan vastuksia vastaan niiden voittamiseksi. Äiti vaatii, että tyttö on lähetettävä kuurojenkouluun. Äiti saa tahtonsa kovan taistelun kautta lävitse silläkin uhalla, että koko avioliitto on lähellä murtumistaan.

Eräs englantilainen arvostelija ylistää erikoisesti sitä filmin osaa, jossa käsitellään kuurojen lasten opetusta. Suuri osa filmistä esitetäänkin Manchesterin kuurojenkoulussa. Mandyn osaa esittää eräs pieni tyttö, joka itse ei ole kuuro, mutta elää osansa kuitenkin ihmeteltävän todellisesti ja luonnollisesti. Ohjaajana on Alexander Mackendrick.

Tämähän ei suinkaan ole ensimmäinen kerta, kun kuuron lapsen osa otetaan filmille. Näytettiinhän Turun kuurojenkoulussakin viimeksi syyskuussa pitkä amerikkalainen värifilmi kuurojen lasten opetuksesta. Samoin muistamme filmin »Väkivaltaa pimeydessä» vuodelta 1948, joka käsitteli erään kuuron tytön osaa elämässä.

Fil.tri MARTTI JUKOLA

* 22. 11. 1900, † 3. 10. 1952.

Tunnettu urheilumies, radioselostaja ja kirjailija, harras kuurojen ystävä fil.toht. Martti Jukola on poistunut keskuudestamme vaikean taudin murtamana.

Martti Jukola syntyi Turussa kuurojenkoulun opettaja Aapo Jukolan poikana Jo nuoruudessaan hän oppi näkemään ympärillään ihmisiä, jotka joutuivat elämään ikuisessa hiljaisuudessa.

Muistan kuin eilisen päivän v. 1921 pohjoismaiset kuurojen urheilukilpailut, jotka pidettiin Helsingissä. Muuan johtohenkilö ilmoitti minulle, näitten kisojen ylitoimitsijalle, että maisteri Jukola oli lupautunut sanomalehtiselostajaksi meille. Silloin kirjoitin heti sanomalehtiedustuskortin ja toimitin sen lähetin välityksellä hänelle. Seuraten tarkasti kuurojen kansainvälisiä kisoja hän hoiti taitavasti edustustehtäviä mainostaen lujasti hiljaisten urheilijoitten saavutuksia yleisölle.

Yli 30 vuotta sitten näin ensi kerran M. Jukolaa, kun hän tuli valvomaan Suomen Urheilulehden valmistusta Uuden Suomen kirjapainossa. Tutustuin miellyttävään maisteriin, joka otti mielellään tarjotun kuurojen hiihtokilpailu-uutisen.

Osallistuin Helsingin K.Y:n edustajana Turun K.Y:n 40-vuotisjuhlaan, missä Jukola lausui taidolla ja henkevästi yhdistykselle tätä tilaisuutta varten sepittämänsä runon »*Suurin niistä on rakkaus*», jota mielenkiinnolla seurattiin. Saman runon esitti viittomakielellä eräs kuuro. Toimittaja Jukolan suosiollisella avustuksella hra Mikkolainen on kirjoittanut tärkeitä välähdyksiä K. U. L:n 10-vuotisen toiminnan johdosta »*Urheilija*» nimiseen julkaisuun.

Oli suorastaan suuri ilo seurata Jukolan värikästä selostusta v:n 1936 Berliinin olympiakisoista suutarimestari J. Toppilan vieraanvaraisessa kodissa Jyväskylässä. Hänen poikansa, tunnettu mäkihyppääjä Niilo Toppila tulkitsi selostuksen eloisasti suunliikkeillä ja merkkikielellä meille. 10.000 metrin juoksun mestarillinen kuvaus on jäänyt allekirjoittaneelle mieleen, kun suomalaisjoukkue saavutti ilmiömäisen kolmoisvoiton.

K. U. L. kustansi v. 1942 Jukolan laatiman valmennusoppaan »*Urheilutaidon alkeet*» hiljaisille urheilijoille. Myös hän kirjoitti huomattavan artikkelin »*Hiljaiset urheilijat*» K. U. L:n 25-vuotistaipaleelta Urheilun kuvastoon. Jukola hoiti radioselostustehtäviä suurelle yleisölle H. K. Y:n 50-vuotisjuhlan aikana. Myös hän esitelmöi yhden kerran K. U. L:n juhlailtamassa. Kuurojen kouluopetuksen 100-vuotisjuhlaan v. 1940 sepitti Jukola runon »*Hiljaisen heimon nousu*».

Jukola lahjoitti ennen kuolemaansa tarkastaja Palomaan kautta joukon kirjoittamiaan arvokkaita urheiluaiheisia teoksia Suomen Kuurojen Liiton käsikirjastoon.

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan huonokuuloinen puoliso, kolme tytärtä ja sisar perheineen sekä eno, tarkastaja Palomaa. Suomen kuuro väki tuntee myös surun raskaana, sillä Martti Jukola toimi paremmin kuin kukaan toinen välittäjänä kuurojen ja kuulevain välillä.

Eino Karilas.

Onko »Mandy» elokuvan osana saada yleisömenestys tai ei, on meille kuuroille tärkeä, mutta joka tapauksessa se levittää tietoa siitä työstä, jota tehdään raskain päivätöin kuurojenkouluissa päämääränä saada tuhannet kuuroutuneet lapset ihmiselämälle arvollisiksi ja käyttökelpoisiksi kansalaisiksi.

Toivomme hartaasti, että tämä elokuva saataisiin myös tänne Suomeen.

*

Edellämainittu filmi »*Elämä alkaa huomenna*» esitettiin lehdistön edustajille Helsingissä 3. 11. Warner-Brothersin konttorissa PARVIS-FILMIN toimesta. Filmi on katsomisen arvoinen ja toivomme, että se saa suomalaisen yleisön taholta yhtä hyvän vastaanoton kuin aikaisempi »Väkivaltaa pimeydessä». Lehtemme ilmestyessä filmi lienee jo esitettävänä suuremmissa elokuvateattereissa, Helsingissä Adlonissa. Käykää katsomassa!

"ALASIMELTA"

kirjoitti »Kotimaassa» tunnettu nimimerkki »Seppä» 10. 10. 52 seuraavaa:

»LOPUKSI

vielä yksi asia. Se koskee kuuroja. Niitä on maassamme n. 4000, mutta kussakin pitäjässä vain muutama, ehkä vain yksi. Se yksi on kuitenkin siinä asemassa, että hän kaipaa korvausta siitä, mikä häneltä kipeinten puuttuu: yhteyttä muihin ihmisiin. Oletteko huomanneet hänet? Kuurot saavat kyllä valtion kustannuksella käydä koulunsa ja se on hyvä. Mutta entäs sen jälkeen? Se on se suuri kysymys.

Kaikki kuurot eivät voi tulla suuriin asutuskeskuksiin, joissa he saisivat kosketuksen kohtalotovereihinsa ja siten pääsisivät nauttimaan yhteydestä muihin ihmisiin, jota vailla ihminen on orpo ja kärsii yksinäisyydestään. Sellaisten yksinäisten kuurojen yksinäisyyteen on kuulevien tuotava apu.

Miten?

Ensinnäkin siten, että häntä ei eristetä muitten seurasta, kohdellen kuin jotakin kummaa oliota Kuuro on herkkä tajuamaan toisen ihmisen välinpitämättömyyden tai ystävällisen huomaavaisuuden. Älä pidä sitä suurena vaivana, vaikka saisitkin kirjoittaa hänelle sanottavasi. Koeta siis pitää yhteyttä häneen.

Toiseksi: meillä on kolme kuurojen pappia, jotka käyvät tervehtimässä heitä. Vain kolme, ja matkarahat ovat niin niukat, etteivät ne riitä tehokkaaseen matkusteluun. He kun ovat nuo papit valtion palkkaamia ja tällaisissa asioissa valtio säästää ja taas säästää. Kuurojen papin pitäisi säännön mukaan tavata jokaista kuuroa piirissään ainakin kerran vuodessa. Mutta siihen eivät riitä myönnetyt matkustusrahat. Esimerkiksi Tampereen piirin kuurojen pappi piti v. 1949 160 jumalanpalvelusta tai hartaushetkeä n. sadassa seurakunnassa. Ja kuitenkaan hän ei tuona vuonna kerinnyt tavata tuskin puolta kaikista piirinsä kuuroista. Ajattele itseäsi, miltä tuntuisi, ettet saisi vuoteen puhuttua kenenkään kanssa sielusi asioista, et saisi kuulla Jumalan sanaa!! Mikä järkyttävä tila onkaan siis näillä kuuroilla, jotka ovat kuuroutensa takia eristettyjä jumalanpalveluksista, hartaushetkistä, seuroista, yksityisestä sielunhoidosta!

Niinkuin asiat nyt ovat v a l t i o n v a r a s s a lienee melkein mahdotonta odottaa, että se järjestäisi tämän sielunhoidollisen asian kuurojen tarvetta vastaavaksi. Katsokaa, valtiohan säästää.

Mutta ennenkuin kirkko itse tarttuu tähän asiaan tehokkaasti — se asia on ollut esillä Tampereella pappeinkokouksessa — voi yksityinen seurakuntalainen tehdä siinä jotakin. Esimerkiksi: kirjoitat piirisi kuurojen papille ja tiedustat, koska hän on liikkeellä niillä main, ja lupaat, että lähetät auton hakemaan hänet sieltä ja sieltä, mistä se parhaiten sopii; sinä vastaat ystävinesi matkakuluista. Et arvaa, minkä ilon tuotat kuurolle ystävällesi, kun tämä saa tavata pappinsa ja puhua hänen kanssaan omaa äidinkieltään, s.o. viittomakieltä.

Tuleeko ystävällesi kuurojen lehteä? Ellei, toimita niin että hän saa sen. Postista sen voi tilata. Sitäkin tietä hän pääsee yhteyteen oman maailmansa kanssa.

Seppä.

JOULU- JA UUDENVUODEN ONNITTELUT

julkaistaan taas hyvän tavan mukaan **joulukuun numerossa.** Siihen osallistuminen maksaa 40 mk nimeltä. Yhdistyksiltä ja seuroilta 120 mk.

Yhdistysten toimihenkilöitä pyydetään lähettämään onnitteluilmoitukset **marraskuun 28 pvään mennessä** toimitukselle.

JOKO OLET VARMISTANUT JOULURAHASI?

— Sen teet helpoimmin tilaamalla myytäväksesi

KUUROJEN JOULUA

Yli 100 kappaleen myynnistä saat palkkiota 20 markkaa ja yli 1.000 kappaleen myynnistä 25 markkaa kappaleelta. Hanki itsellesi hyvä rahallinen tulo ja tue samalla oman liittosi toimintaa!

Tohtori Väinö Pensala:

Äitiysavustus ja veritutkimus

Taistelussa sukupuolitauteja vastaan muodostaa erään oleellisen osan taistelu synnynnäistä syfilistä vastaan. Suoritettujen tutkimusten mukaan n. 1 %:lla äideistä on syfilikseen viittaavia muutoksia veressä. Synnynnäisesti syfiliittisiä lapsia syntyy Suomessa vuosittain n. 25—40. Senlisäksi tulevat syfiliksen aiheuttamat keskenmenot, ennenaikaiset synnytykset ja kuolleena syntyneet, joista ei ole olemassa tarkkoja lukuja.

Mitä edellyttää äitiysavustuslaki.

Odottavan äidin ja tulevan lapsen pelastaminen syfiliksestä on pidetty niin tärkeänä, että on katsottu aiheelliseksi ryhtyä lakisääteisiin toimenpiteisiin. Tämä oli eräänä syynä äitiysavustuslain muuttamiseen, mikä muutos tuli erikoisen asetuksen muodossa voimaan 1. 7. 1949. Tällöin annetun asetuksen 2 §:n ensimmäinen momentti kuuluu:

> »Naisen, joka haluaa saada äitiysavustuksen, tulee äitiysavustuslain 1 §:n toisessa momentissa mainitussa tarkoituksessa viimeistään ennen raskaudentilansa neljännen kuukauden päättymistä käydä lääkärin, kätilön tai kunnallisen äitiysneuvolan vastaanotolla tarkastettavana sekä noudattaa tarkastuksessa tarpeelliseksi katsottuja neuvoja ja hoito-ohjeita».

Lex veneris täydentää edellistä.

Ei vain äitiysavustuslaki, vaan myös sukupuolitautilaki, Lex veneris, edellyttää, että kaikista odottavista äideistä suoritetaan verentutkimus mahdollisen syfiliksen paljastamiseksi. Kuluvan vuoden huhtikuun 1 p:nä voimaan tulleen uusitun sukupuolitautilain 7 §:ssä sanotaan näin:

> »Lääkärin tai kätilön, joka tutkii raskaana olevaa naista tahi antaa hänelle synnytysapua, on otettava hänen hoidettavanaan olevasta naisesta verikoe mahdollisen sukupuolitaudin toteamiseksi lääkintöhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti».

Lakien sanamuoto ja tulkinnat ovat täysin selvät. Monista seikoista päätellen niillä on jo tähän mennessä ollut positiivinen vaikutuksensa. Koska kuitenkin Sukupuolitautien Vastustamisyhdistyksen tietoon oli tullut, ettei äitiysavustuslain määräämiä ehtoja aina oltu täytetty, eikä vaadittu, yhdistys

---

NIKKARILAN KUUROJEN TALOUSKOULU

Nikkarilan Kuurojen Talouskouluun marraskuun 1 päivänä 1952 alkavalle talouskurssille on hyväksytty seuraavat oppilaat:

Kangas, Toini Anneli, Kilpeläinen, Anja Liisa, Koivunen, Sisko Orvokki, Korhonen, Saara Sisko, Kulma, Riitta Liisa, Kuukkanen, Saimi Helena, Laakkonen, Elli Eliisa, Laitinen, Anna-Liisa, Laukkanen, Terttu Kaarina, Leppänen, Paula Siviä, Numminen, Brita Anita, Patokoski, Elsa Maria, Perkkiö, Marja-Terttu, Pohjalainen, Aila Terttu Anneli, Ruuskanen, Katri Marjatta, Sallinen, Aila Sinikka, Seurujärvi, Lea Esteri, Talman, Irja Ulla Sinikka, Tikka, Anja Vieno Kaarina, Nylander, Maija Iida Kyllikki.

Yhteensä 20. Hakijoita oli kaikkiaan 35.

päätti keväällä 1952 suorittaa erikoisen tutkimuksen. Yhdistyksen toimesta käännyttiin maan kaikkien kuntien sosiaalilautakuntien puoleen tiedustellen heiltä äitysavustuksen ehtojen täyttämistä ja siihen liittyviä kysymyksiä v:n 1951 aikana.

Yhdistyksen kysely sai sosiaalilautakuntien taholta täydellisen ymmärtämyksen. Voidaan sanoa, että tulos oli melkein sataprosenttinen, sillä mitä muuta voi sanoa tiedustelusta, johon 35 (100 %) kaupunkia, 27 (93 %) kauppalaa ja 439 (90,7 %) maalaiskuntaa antaa vastauksen. Kaiken kaikkiaan saatiin tiedot 501 (91,4 %) kunnasta.

Mitä tiedusteluissa ilmeni?

Vastausten perusteella saattoi todeta, että vuoden 1951 aikana oli k.o. 501 kunnan sosiaalilautakunnille tehty yhteensä 86.938 äitiysavustusanomusta. Näistä anomuksista sosiaalilautakunnat olivat hyväksyneet kaikkiaan 85.128 eli 97,9 %, jakautuen eri paikkakuntaryhmien kesken seuraavasti (suluissa hyväksyttyjen anomusten määrä prosenteissa koko maassa hyväksytystä määrästä):

— kaupungeissa	19.096	(22,4%)
— kauppaloissa	5.833	(6,9%)
— maalaiskunnissa	60,199	(70,7%)

Hylättyjen äitiysavustusanomusten määrä on verrattain pieni, vain 2,1 %.

Yleisenä ilmiönä voi todeta sen, että todistus äitiysavustuksen saamiseksi yleensä on hankittu lain määräämässä ajassa eli ennen IV raskauskuukauden päättymistä. Sosiaalilauatakunnat eivät kuitenkaan ole syystä tai toisesta, pitäneet sataprosenttisesti kiinni lain määräyksistä, koska hyväksyttyjen anomusten joukossa oli kaikkiaan 10.487 (12,3 %), jotka eivät olleet hankkineet todistusta raskaudestaan säädetyssä ajassa. Tämän mukaan 87,7 % äitiysavustusta saaneista äideistä oli täyttänyt lain vaatimukset.

Maaseudulla lain määräys jätetään noudattamatta useammassa tapauksessa kuin kaupungeissa ja kauppaloissa. Kaupungeissa vain 6,7 % äitiysavustuksen saaneista ovat hankkineet todistuksen vasta IV raskauskuukauden jälkeen, kun taas vastaava prosenttimäärä on kauppaloissa 10,7 ja maalaiskunnissa 15,9. Kuten sanottua, koko maassa oli siis hyväksyttyjen anomusten joukossa 12,3 % sellaisia, jotka olivat hankkineet todistuksensa vasta IV raskauskuukauden jälkeen.

Eivät sosiaalilautakunnat sentään aina ole hyväksyneet äitiysavustusanomusta, jos todistus on hankittu liian myöhään. Kaupungeissa on tämän johdosta hylätty 302 anomusta vastaavan luvun ollessa kauppaloissa 108 ja maalaiskunnissa 1160. Oma mielenkiintonsa on sillä, montako prosenttia anomuksista on hylätty todistuksen liian myöhään hankkimisen takia verrattuna anomusten kokonaismäärään. Kaupungeissa on tästä syystä hylätty 1,1 % anomuksia, vastaavan hylkäämisprosentin ollessa kauppaloissa 1,8 ja maalaiskunnissa 1,9. Ottaen huomioon koko maan oli todistuksen myöhästymisen takia hylättyjen määrä 1,8 % anomusten kokonaismäärästä. Koska hylättyjen anomusten kokonaismäärä on 2,1 %, on siis muista syistä kuin todistuksen myöhästymisen takia hylätty 0,3 % äitiysavustusanomuksista. Mitkä nämä muut syyt ovat olleet, siitä ei ole tietoa.

Sosiaaliministeriön kanta valitustapauksiin.

Kunnan sosiaalilautakunnan hylättyä äitiysavustuksen sen perusteella, ettei todistusta raskaudesta oltu hankittu kyllin ajoissa, osa anojista on valittanut sosiaalilautakunnan hylkäävästä päätöksestä sosiaaliministeriölle. Kaupungeissa 302 äidistä on 250 eli 82,8 % tehnyt valituksen. Kauppaloissa vastaavat luvut ovat 108 ja 62 (57,0 %) sekä maalaiskunnissa 1160 ja 823 (70,9 %).

Sosiaaliministeriön näihin valituksiin ottama kanta ilmenee seuraavista luvuista.

Kaupunkilaisten anomuksista ministeriö on hyväksynyt 15,2 %, kauppaloissa asuvien 48,6 % sekä maalaiskunnissa asuvien 34,5 %. Keskimäärin ministeriö on hyväksynyt 31,0 % valituksista.

Syyt, miksei todistusta ole hankittu ajoissa.

Vaikka äitiysavustuksen saantia koskeva muutos on asetuksena ollut voimassa jo yli kolme vuotta, niin yhä vieläkin osa äideistä hankkii avustuksen saamista varten tarvittavan todistuksen raskaudestaan vaaditun määräajan jälkeen. Syyt tähän saattavat olla mitä moninaisimmat. Kuitenkin tuntuu oudolta, että 501 kunnasta 247 ilmoittaa, että yhtenä syynä on ollut äitien tietämättömyys määräyksen voimassaolosta. Missä vika?

Tietämättömien määrä on prosentuaalisesti yhtä suuri kaupungeissa, kauppaloissa ja maalaiskunnissa.

Ottaen huomioon maalaiskuntien erikoisolosuhteet, on luonnollista, että suuremmissa ja harvaanasutuissa maalaiskunnissa p i t k ä t m a t k a t saattavat olla eräänä esteenä todistuksen ajoissa hankkimiseen. Niinpä 204 maalaiskuntien sosiaalilautakuntaa pitää pitkiä matkoja yhtenä syynä. Mutta kun kolme kaupunkia ja saman verran kauppaloita ilmoittaa myös pitkiä matkoja esteenä, niin sitä on sentään vaikea ymmärtää, eikä liene käytäntöä vastaavaa.

Varsinkin maalaiskunnissa näyttää yksi syy olevan siinä, ettei äiti ole ajoissa päässyt liikkeelle k o t i m i e h e n puutteessa. Näin ainakin ilmoitetaan 62 maalaiskunnasta. Kaupunki- ja kauppaloissa tämä haitta on huomattavasti vähäisempi, mikä on hyvin ymmärrettävää.

Turhaa k a i n o u t t a eli h ä v e l i ä i s y y t t ä k i n on vielä olemassa. Jopa kaupunkilaistenkin keskuudessa, sillä 10 kaupunkia ilmoittaa tämän syyksi. Maalaiskunnissa tämä syy on yhtä yleinen päätellen siitä, että 117 maalaiskuntaa ilmoittaa häveliäisyyden olevan syynä siihen, ettei todistusta hankita ajoissa. Ilmeistä on, että aviottomien raskauksien määrä on omiaan lisäämään näitten äitien lukumäärää.

Lopuksi eräs, ehkä oleellisin syy ja se on odottavien äitien v ä l i n p i t ä m ä t t ö m y y s. Ei pidetä niin välttämättömänä hankkia todistusta niin aikaisessa vaiheessa. »Ehtiihän sen», ajattelevat äidit 209 maalaiskunnassa. Samalla tavlla tekevät äidit 18 kaupungissa ja 24 kauppalassa.

Voisivatko kaikki äidit hankkia todistuksen ajoissa.

Vastauksista päätellen tämä yleensä on mahdollista. Vain 23 kunnasta on tullut ilmoitus, etteivät kaikki äidit ole tilaisuudessa hankkimaan todistusta ajoissa. Kaupunki- ja kauppaloissa tällainen ehdoton este ei ole mahdollista.

Myönnettäköön, että paikka paikoin saattaa olla ajoittain melko vaikeitakin esteitä, kuten kelirikot, mutta kyllä kait asianlaita on kuitenkin niin, että aika harvoin todellisuudessa on niin vaikeita esteitä, ettei niitä voisi voittaa.

Mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä asian korjaamiseksi.

Sosiaalilautakunnat ovat sitä mieltä, että asetuksen määräyksestä olisi tiedoitettava tavalla tai toisella, jotta se varmasti olisi kaikkien äitien tiedossa. Kun näin on asianlaita ei äitiysavustusta saisi myöntää, jos todistusta raskaudesta ei ole hankittu ajoissa. Poikkeustapauksissa täytyy olla todella pätevät syyt. Jos paikallinen sosiaalilautakunta katsoo, ettei äitiysavustusta voi myöntää, ei sosiaaliministeriön pitäisi mennä muuttamaan sosiaalilautakuntien kielteistä päätöstä, sillä tämä on omiaan horjuttamaan sosiaalilautakuntien arvovaltaa.

Odottaville äideille.

Hankkikaa todistus raskaudestanne ennen IV raskauskuukauden päättymistä. Muussa tapauksessa voitte jäädä vaille äitiysavustusta. Vaatimus todistuksen hankkimisesta ennen IV raskauskuukauden päättymistä ei ole kohtuutonta. Muistakaa, että kyseessä on toimenpide, joka tähtää teidän itsenne ja tulevan jälkeläisen terveyttä. Pienen pienen verikokeen otto on vain mitätön, täysin vaaraton toimenpide. Mutta sillä on suuri merkitys. Siten varmistatte oman ja tulevan lapsenne terveyden. Sillä jos suoritetussa veritutkimuksessa todetaan teidän tarvitsevan hoitoa, ehtii hoito vaikuttaa, jos siihen ryhdytään riittävän ajoissa. Kyllin ajoissa aloitetulla hoidolla te itse paranette ja lapsenne syntyy terveenä.

Mikä on tarkoitus?

Hels. Sanomissa 1. 5. 52 kirjoitti tarkastaja *Oskari Hiekkala* ylläolevalla otsikolla seuraavan artikkelin:

Sivistysvaltion tunnusomaisimpia merkkejä on, että se koettaa vaikeinakin aikoina huolehtia varsinkin avuttomimmassa asemassa olevien jäsentensä kehittämis- ja toimeentulomahdollisuuksista. Näin yleensä. Miten meillä? Kysymys ei tuntune aiheettomalta, kun tutustuu mm. viimeisimpiin tapahtumiin tässä suhteessa. Kuluvan vuoden ensimmäistä lisämenoarviota käsitellessään valtioneuvosto on hylännyt kaksi kuurojen ja sokeain opetus- ja kasvatustoiminnalle elintärkeätä kouluhallituksen esitystä. Tämä on sitä oudompaa, kun ainakin osa valtioneuvoston jäsenistä on ollut täysin tietoinen mainittujen asioiden vaiheista ja tärkeydestä. K.o. koulujen toiminta nojautuu pääkohdiltaan lähes kaksikymmentä vuotta sitten annettuun, monessa suhteessa jo vanhentuneeseen asetukseen, jonka mukaan sokeainkoulujen opetusohjelmaan sisältyy myös osittain ammatilliselle linjalle kuuluvaa käsityönopetusta. Kun viimeksi mainittu ei enää pitkään aikaan ole vastannut tarkoitustaan, asetti valtioneuvosto komitean suunnittelemaan sokeille omaa ammattikoulua ja myös samalla laatimaan ehdotusta varsinaisten sokeainkoulujen opetustyön uudistamiseksi muuttuneissa oloissa. Komitean mietinnön mukaan jäi sokeain ammattikoulukysymyksen edelleen kehittäminen lähinnä kauppa- ja teollisuusministeriön ammattikasvatusosaston tehtäväksi sekä sokeainkoulujen uudistamista koskeva asia opetusministeriön ja kouluhallituksen valmisteltavaksi. Kun kuurojen- ja sokeainkouluilla on yhteinen asetus ja kun se välttämättä kaipaa uudistamista molempien koulumuotojen osalta, kouluhallitus yhteistoiminnassa asianomaisten koulujen opettajakuntien kanssa laati uudet asetus- ja ohjesääntöehdotukset, jotka sisältävät monia tärkeitä mm. *esikoulua* ja *lääkärinhuollon tehostamista* koskevia kohtia. Nämä ehdotukset jätettiin valtioneuvostolle kesällä 1949.

Olisi luullut, että nämä koulujen kipeästi kaipaamat, valtion komitean ja alojen muidenkin asiantuntijain yhteisvoimin valmistamat uudistusesitykset käsiteltäisiin kiireellisinä valtioneuvostossa. Näin ei ole kuitenkaan tapahtunut. Lähes kolme vuotta on esitysten jättämisestä kulunut, ja vieläkin ne ovat vahvistamatta. Saatujen tietojen mukaan ei ehdotuksia vastaan ole asiallisesti mitään muistuttamista, mutta ratkaisua on kuitenkin aina jollakin syyllä lykätty. Vuosi sitten menoarviota laadittaessa tiedusteltiin asianomaisesta ministeriöstä, voitaisiinko menoarvion yhteyteen liittää myös laskelmat uuden asetuksen aiheuttamista suhteellisen vaatimattomista lisäyksistä. Vastauksena ilmoitettiin, että tällaista esitystä ei saa tehdä ennen kuin asetus on vahvistettu ja että laskelmat vuoden 1952 menoarviota varten ehditään jättää vielä kesän aikana, johon mennessä asetus tulee vahvistetuksi. Asiaan palattaessa mainittuna kesänä ilmoitettiin jälleen, että asetusta ei voida vahvistaa, ennen kuin varat sitä varten on myönnetty. Kieltämättä asian meno tuntuu sangen oudolta. Kun on erittäin tärkeätä, että k.o. uutta asetusta päästään viimeinkin toteuttamaan kuluvan vuoden syyslukukauden alusta lukien ja kun ei, kuten edellisestä ilmenee, ole ainakaan kouluhallituksen syy, ettei p.o. summa tullut vakinaiseen menoarvioon, kouluhallitus nykyisen opetusministerin tieten ja kannattamana esitti määrärahan otettavaksi lisämenoarvioon. Kuten edellä on jo mainittu, hallitus hylkäsi tämän esityksen.

Toinen asia koskee maapalstan ostamista kuurojenkoulua varten, joka aiotaan siirtää maaseudulle. Valtion tilintarkastajienkin mielestä Mikkelin

kuurojenkoulun rakennukset ovat hyvin heikossa kunnossa ja nykyiseen tarkoitukseensa riittämättömät. Kun on käynyt selville, että sanottua koulua varten täytyy rakentaa kokonaan uudet rakennukset, on herätetty ajatus, että tämä koulu olisi siirrettävä sopivaan paikkaan maaseudulle, jossa saataisiin maata puutarhaopetusta varten. Asiaan on mm. eduskunnan valtiovarainvaliokunnan taholta suhtauduttu hyvin myötämielisesti. Kouluhallituksen toimenpiteestä on sitten tiedusteltu ja käyty katsomassakin tähän tarkoitukseen soveltuvia paikkoja eri seuduilta. Kun nyt on saatu aivan yllättävän edullinen tarjous sopivalta kohtaakin, kouluhallitus esitti, että kiireellisesti myönnettäisiin määräraha tämän maa-alan ostamiseksi. Kiireellisyys johtui mm. siitä, kun k.o. koulun rakennusolojen järjestäminen ei enää oppilaiden majoituksen vuoksi siedä viivyttelyä ja kun mainittu tarjous on voimassa vain lisämenoarvion käsittelyn ajan. Sitten maa-ala myydään muille. Valtioneuvosto hylkäsi tämänkin esityksen. Valtiovaltaa on moitittu siitä, että se asioiden kankealla hoidolla usein aiheuttaa vahinkoja, jotka jäävät veronmaksajien kannettaviksi. Kukin voi itse päätellä, miten on asia tässä tapauksessa. Ellei k.o. koulun toimintaa aiota kokonaan tyrehdyttää, täytyy sen käyttöön mahdollisimman pian saada uudet rakennukset ja myös maaseudulle siirrettynä tonttialue. Viimeksi mainitun hankkiminen jonakin myöhäisempänä ajankohtana tulee valtiolle monin verroin kalliimmaksi kuin p.o. tarjous, koska jo nyt on toisista paikoista vaadittu nelinkertaisia hintoja. Ja mikä pahinta, Mikkelin kuurojenkoulun rakennusasiat siirrettäisiin täten jälleen epämääräiseen tulevaisuuteen suureksi vahingoksi kuuroille lapsille.

On sanottu ja aivan oikein, että valtion täytyy nykyisissä oloissa supistaa menoja mahdollisimman paljon. Mutta jos yli 13,5 miljardin markan menoarviosta vähennetään n. 5 miljoonaa markkaa juuri kaikkein heikoimmassa ja turvattomimmassa asemassa olevien kohdalta, niin se ei ole kunniaksi sivistysvaltiolle. Toivottavasti maamme eduskunta suhtautuu myötämielisemmin kuurojen ja sokeain lasten opetus- ja kasvatustoiminnan tukemiseen ja löytää keinoja nyt puheenaolevien asiain järjestämiseksi vielä tämän kevään kuluessa.

Oskar Hiekkala

Hels.San. 1. 5. 52.

Kuurojen Lehti - Tidskrift för Döva

1953

Tilaajille:

1) Tehkää tilauksenne **nyt heti** jokaisessa yhdistyksessä olevan lehtemme asiamiehen kautta. **Vuosikerta maksaa 400 markkaa.**

2) Katsokaa tarkoin, että tilauslistaan merkitään nimi, postitoimipaikka ja asunto-osoite oikein ja selvästi.

3) Maksakaa tilausmaksunne asiamiehelle heti tai sopimuksen mukaan kahdessa erässä, viimeistään tammikuun aikana, että asiamies voi tehdä tilityksen keräämistään tilauksista Liiton rahastonhoitajalle (postisiirtotili 6825).

4) Myös postisiirtotilin n:o 6825 kautta voitte lehden tilata merkitsemällä tilillepanokortin kuponkiin (takasivulle) että tilaus koskee Kuurojen Lehteä vuodeksi 1953.

5) **Kaikkein paras** tapa on tilata lehti jostakin postikonttorista. Jokainen postikonttori ottaa vastaan Kuurojen Lehden tilauksia ja toimittaa ne edelleen perille ilman mitään lisämaksuja. Näin säästätte postimaksuja.

6) Lehtemme **tammikuun numero** lähetetään vielä kaikille entisille tilaajille. Jos ette enää saa helmikuun numeroa, on se huomautus siitä, että olette laiminlyönyt tilauksenne uudistamisen. Kiirehtikää silloin tekemään tilauksenne postikonttorista tai asiamieheltämme niin voimme lehteä edelleen teille lähettää.

7) **Jos** olette jo lehden tilannut, ettekä ole saaneet seuraavaa numeroa, kirjoittakaa siitä lehtemme konttoriin, os.: Helsinki, Liisank. 27 E 10, mainiten kenen kautta olette tilauksenne tehnyt sekä tarkka osoitteenne. — Tai jos tilaus on tehty postikonttorin kautta, ilmoittakaa siitä samaan paikkaan. Silloin voimme heti tarkistaa ja korjata asian.

KUUROJEN LEHTI on teidän oma äänenkannattajanne, jonka avulla voitte seurata tapahtumia hiljaisessa maailmassa koti- ja ulkomailla. Siitä saatte tiedot kokouksista. valistus- ja juhlatilaisuuksista, matkalippualennuksista, ammattikoulujen alkamisesta, urheilusta ym. asioista, mitkä ovat teille tärkeitä.

Oman lehden tilaaminen lisää ympäristössänne teidän arvoanne, sillä jokainen näkee, että te olette silloin **aikaanne seuraava kansalainen,** joka ansaitsee kunnioitusta. — Älkää häpeilkö kuuroutenne tunnustamista, sillä ympäristönne **tietää** teidät kuuroksi, vaikka kuinka koettaisitte olla »kuin kuulevat».

Jokaiselle kuurolle siis KUUROJEN LEHTI 1953. Samoin jokaiselle kuulevalle, joka tahtoo olla kuurojen ystävä.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

NOVEMBER | 56 ÅRGÅNG | Nr 11 - 1952

DET KLAPPAR PÅ DÖRREN

I S:t Paulskatedralen i London finns bland de många konstskatter som denna kyrka är så rik på en tavla som på ett alldeles särskilt sätt fängslar åskådaren. Den hänger inte på någon vägg som de andra tavlorna utan står på golvet, och framför den är placerad en bänk, något som vittnar om att man menat att här skulle de som besökte templet vilja slå sig ned för att i stilla ro kunna betrakta detta härliga konstverk.

På målningen ses en gestalt framför en stängd dörr. Vägen fram till denna dörr är obanad. Ogräs spirar upp på stigen, och törnesnår växer vilt runt omkring och döljer delvis ingången. Men han som har banat sig väg dit bort har inte skytt någon möda eller låtit något hindra sig. Nu står han där och klappar på. Under tavlan läser man orden: »*Se, jag står för dörren och klappar* . . .» Gestalten är Kristus.

Då konstnären hade fullbordat sitt verk och visade tavlan för en av sina vänner säges denne ha yttrat: — Du har glömt något! På konstnärens fråga vad det kunde var för något svarade vännen: — Jo, det finns ju inte något handtag på dörren. Konstnären svarade: — Det är med avsikt handtaget saknas på ytterdörren. Den dörren kan endast öppnas inifrån.

Med dessa ord ville målaren göra klart för var och en som ser denna tavla att Kristus inte vill tvinga någon att upplåta sitt hjärta för Honom — det är *oss själva* det kommer an på — det är vi själva som skall öppna vårt hjärtas dörr, ingången till vårt väsens dolda djup, för vår Herre och Frälsare. Bilden kan också gälla vårt hems dörr. Utanför dörren står också Mästaren. Vi hör hans ord: »Se, jag står för dörren och klappar; om någon lyssnar till min röst och upplåter dörren så skall jag gå in till honom . . .»

Det kommer alltså an på om vi själva *vill* öppna. Kanske den som står utanför dörren har väntat länge och tålmodigt. På målningen ser man att Mästaren har måst böja grenar åt sidan vilka hade slingrat sig samman och nästan dolt dörren för honom — men det oaktat står han där, lyssnande, väntande.

Det nyss anförda bibelstället påminner om en annan bild i Skriften, där vi ser Frälsaren vid smältdegeln medan silvret renas. I Malakias 3 kap. vers 3 står det så betecknande: »Och han skall sätta sig ned och smälta silvret.» Det är åter människors hjärtan det gäller. Mästaren vet att det tar tid med vårt hjärtas omvandling, men han väntar med tålamod på det ögonblick då hans egen bild klart skall framstå i människohjärtats silverspegel. Då luttringen är över och dörren öppnad för honom, då är den höge Mästarens värv fullbordat — då glädes Han.

Också i våra dagar går Frälsaren från dörr till dörr och klappar. Han klappar på många sätt — genom sitt ord, genom händelser som sker omkring oss — och inte minst genom tidens allvar. Han står dar som en vän, för vilken den som är innanför dörren betyder allt. Han vill vinna oss som sina vänner, använda oss! Blir dörren inte öppnad ligger hans gåvor obegagnade utanför och kommer inte dem till gagn som de var bestämda för — oss själva eller andra! Det har inte sagts något om *vems* dörr det är som konstnären har återgivits på den tavla vi här har talat om. Det kan vara *din* och det kan vara *min!* Det stora och allvarliga är emellertid att han klappar på hos alla som vill kalla sig kristna — för att bedja dem gå hans ärenden, hjälpa de ensamma, sjuka och fattiga. Det är genom oss han vill ge sina gåvor åt de människor vi möter på vår väg genom livet.

Vill vi vara gästfria och ta emot honom — öppna hjärta och hem för den goda ande som vill fylla oss med sin mildhet och kärlek? Om vi ändå ville — det skulle vara en motvikt mot all splittring och kall egoism därute i världen!

I. Th.

NORDISKA DÖVPRÄSTERNA HA SAMLATS TILL MÖTE

Den 1—6 september samlades nordens dövpräster till möte i Naerum i Köpenhamns dövstummas tvättinrättnings personals sommarhem. Sammanlagt 19 präster deltogo, representerande hela Norden. Vid mötet handhades flere arbetsfrågor. Till mötets program hörde även studieexkursioner, bl.a.

besöktes de blindas och dövblindas hem för män i Naerum samt Köpenhamns berömda tvättinrättning, dess blind- och dövskolor samt Köpenhamns dövas sommarhem »Strandgaard». Särskilt besöket i dövskolan var intressant. Klasserna voro 15 och varje klass hade i medeltal 6 elever och egen lärare. Sju biträdande lärare hjälpte turvis de egentliga lärarna då de undervisade elever speciellt med tal- eller ljudförbättringar. Till skolan hörde även ett psykologiskt laboratorium och ett ljudtekniskt laboratorium. I det senare laboratoriet sågs bl.a. en apparat som underlättar barnets strävan att uttala s-ljudet riktigt. Då s-ljudet uttalas rätt tändes en liten röd lampa och det måste kännas roande och uppmuntrande för barnet då dess s-ljud uttales rätt. I samma apparat finns det även mätare som hjälper barnen att se om de tala för högt eller för sakta. Medels detta kan ljudhöjden regleras till rätt och normalt talande. Den hoppande mätarens ljus var roande att se och följa med. Apparatens tredje mätare visade tonhöjden då barnet talade. Vidare finns i skolan magnetofon i vilket barnens tal bevaras för senare behov, där finns även audiometer (hörselmätare), ljudförstärkare och andra finesser om vilka man kan säga vara till stor hjälp vid undervisningen. Såväl det psykologiska som det ljudtekniska laboratoriet ha egna skötare. En stilla fråga: är vårt land så *fattigt* att det ej kan anskaffa till våra skolor sådana apparater vilka avsevärt kunna underlätta undervisningen.

Konstnären Viggo Chr. Hansen bad genom mig få framföra hälsningar till vänner här i Finland.

L.P.

Fil.dr. Martti Jukola död

Den 3 oktober avled i Helsingfors efter en svår sjukdom den kända idrottsmannen, radioreportern och skriftställaren fil.dr. Martti Jukola i en åldar av 52 år. Martti Jukola föddes i Åbo och var son till dövskoleläraren Aapo Jukola och kom sålunda tidigt i beröring med döva, med vilka han gärna umgicks och blev en av deras varmaste vänner ända till sin död. Han har författat många skrifter och skaldat vackra dikter om sina tysta vänner, men mest känd var han som idrottsreporter och utgivare av »Suomen Urheilulehti», en stor finsk idrottstidskrift vari han gärna införde notiser angående de dövas idrott.

Den avlidne sörjes närmast av lomhörd hustru och tre döttrar samt syster med familj och morbrodern inspektor Palomaa. Finlands döva beklagar även hans förtidiga bortgång ty Martti Jukola kunde som få av oss verka som medlande länk mellan hörande och döva.

HDF:s DAMKLUBBS 40-ÅRSFEST OCH KVINNODAGARNA I HELSINGFORS

Den 5—6 april hade Helsingfors Dövas Förenings Damklubb anordnat kvinnodagar i samband med sitt 40-årsjubileum, som firades lördagen den 5 i HDF:s festsal. Bland de inbjudna märktes bl.a. klubbens äldsta medlemmar, vilka hälsades välkomna med blomsterknippen, inspektor Palomaa magister Heikel och HDF:s ordförande Karilas. Salen var fullsatt då klubbens ordförande fru Ida Mouton hälsade den närvarande festpubliken välkommen. Åt den mångåriga ordföranden förärades ett fång blommor, och därefter deklamerade fru Aura Ahlbäck ett av fru Katri Pitkänen enkom för damklubben författad festdikt. Fru Pitkänen höll sedan festtalet med huvudvikt lagt på kvinnans välsignelsebringande arbete i hemmet och föreningen. Alla inbjudna fingo därefter bänka sig kring ett vackert dukat kaffebord i pausen. Efter detta sjöngs unisont under syster Eevas ledning en psalm. Fru Mouton berättade därefter om damklubbens skiftande verksamhet i en översikt från åren 1912—1952. Gratulationerna inleddes av insp. Palomaa som framförde en hälsning från De Dövas Vänner r.f. och magister Heikel framförde en hälsning och gratulation från klubbens ordförande fru Olga Stadius, som på grund av sjukdom var förhindrad att närvara. Telegram, som upplästes av fru Aura Ahlbäck, hade sänts av damklubben i Jakobstad, major Kruhse, kapten Timonen, Marttaföreningen genom Greta Bjurström och Ragnhild Hytönen m.fl. Syskonföreningarnas lyckönskningar inleddes av herr Sandblom från HDF:s Schackklubb, fru Pitkänen från nykterhetssällskapet Surd, herr Helenius från idrottssklubben Hero, herr Levänen från Ungdomsklubben och herr Miettinen från Bridgeklubben. Vasa Dövas Damklubb, Tammerfors Dövas Damklubb och Åbo Dövas Damklubb framförde gratulationer genom sina representanter. Fröken Lydia Forsman och fru Koskela framförde sina privata välgångsönskningar.

Den värdefulla festen avslutades med att alla unisont sjöngo Vårt Land.

De officiella kvinnodagarna började söndagen den 6 kl. 11 med gudstjänst i de dövas kyrka och predikan av prosten Louhivuori med syster Eeva som tolk. Därefter förflyttades man till föreningen, där det serverades måltider genom en till brädden fylld soppgryta. Kl. 13 började sedan enbart för damer de tvenne föredragstillfällena. De inleddes med hälsningstal av fru Mouton och körsång av en ungdomskör ledd av fru Hilja Ahlbäck. Det första föredraget hölls av fru Nortia, som talade över ämnet kvinnan och kärleken på ett intressant och överskådligt sätt. Sedan bjöd klubben alla på ett vederkvickande kaffe kryddad med allsång. Fru Louhivuori föreläste därefter över kvinnans ställning i och utanför hemmet. Även detta föredrag var synnerligen intressant och som tolk fungerade syster Eeva beredvilligt på ett föredömligt sätt. De båda föredragshållarna hyllades med blommor.

Avslutningssamkvämet hölls samma dag på kvällen med gott program, bl.a. föreläste fru Aura Ahlbäck om Aurore Karamzin och hennes välsignelsebringande verksamhet i välgörenhetens tecken. Dessa lyckade kvinnodagar avslutades med några ord av fru Mouton.

IDROTTSNYTT

E. KESKI-LEVIJOKI 354 I STAVHOPP VID FM I JYVÄSKYLÄ

Vid finska mästerskapen i allmän idrott den 9—10 aug. sattes ett nytt världsrekord i stavhopp av unge Erkki Keski-Levijoki från Wellas. Ett annat gott resultat var Tarvonens 1.59,7 på 800 m. Saimaa-pokalen togs för första gången av Jyväskylä efter det att Wellas därförinnan haft trofen nio år i rad.

Resultatförteckning:

100 m 1) S. Rannikko, Åbo 12,1; 2) P. Korhonen, Jyväskylä 12,3; 3) R. Sulkanen, Lahtis 12,6.

200 m 1) Rannikko 24,4; 2) O. Rautiainen, Kuopio 24,5; 3) Sulkanen 25,1; 4) Passi, Vasa 25,4.

400 m 1) T. Tarvonen, H:fors 53,1; 2) V. Koskinen, Jyväskylä 53,4; 3) Passi 55,8.

800 m 1) Tarvonen 1.59,7; 2) Koskinen 2.05,5; 3) Myllyoja, Jyväskylä 2.27,2.

1500 m 1) Koskinen 4.22; 2) H. Tikkanen, Björneborg 4.22,8; 3) J. Narmala, Tavastehus 4.28,2.

5000 m 1) Narmala 16.20; 2) V. Pelli, Kuopio 16.24,6; 3) K. Laakso 16,37; 4) Rantanen 17.12.

1500 m stafett: 1) Jyväskylä 3.51,6; 2) Vasa 3.54,0.

Längdhopp: 1) B. Södergård, Vasa 608; 2) A. Hämäläinen, Jyväskylä 594; 3) Sulkanen 568.

Höjdhopp: 1) Rannikko 170; 2) Södergård 165, 3) P. Turkki, St. Michel 165.

Stavhopp: 1) E. Keski-Levijoki, Vasa 354; 2) T. Broman, Kotka 325, 3) P. Jussila, Jyväskylä 320; 4) M. Salli, Tavastehus 320.

Trestegshopp: 1) V. Heikkilä, Uleåborg, 13,06; 2) Södergård 12.52; 3) Hämäläinen 12,40; 4) A. Sillanaukee, Tammerfors 12,20.

Kulstötning: 1) E. Kossila, Kotka 12,05; 2) V. Kaurela 12,04; 3) U. Vähämäki, T:fors 11,08.

Diskus: 1) Kaurela 33,98; 2) Ojala 33,81; 3) E. Viitala, Vasa 33,35.

Spjutkastning: 1) Ojala 51,31; 2) Hämäläinen 50,94; 3) L. Hämäläinen 46,78.

J u n i o r e r:

100 m 1) Rautiainen 12,1; 2) S. Isomäki, Vasa 12,2; 3) Sillanaukee 12,3.

1000 m 1) Rautiainen 2.46; 2) Tikkanen 2.46,8; 3) Paavola 2.52,2.

Längdhopp: 1) Sillanaukee 595; 2) Isomäki 580, 3) Heikkilä 579.

Stavhopp: 1) Pajunen 310, 2) Saarikoski, Vasa 270; 3) Hummelin, Jyväskylä 240.

Kulstötning: 1) H. Niemelä, Gamlakarleby 12,80; 2) L. Venäläinen, Kotka 11,53; 3) J. Nuolikoski, Vasa 11,25.

Diskus: 1) Niemelä 35,56; 2) Isomäki 33,17; 3) Nuolikoski 29,21.

Spjutkastning: 1) M. Jokinen, Jyväskylä 41,11; 2) Suomela 37,40; 3) Niemelä 36,31.

D a m e r:

100 m 1) A. Onatsu, Uleåborg 14,3; 2) S. Tarvonen, Vasa 14,5; 3) S. Muhonen, Åbo 15,4.

Höjdhopp: 1) A. Viitala, Helsingfors 125; 2) Onatsu 115 och T. Laukkanen, Kuopio 115.

Längdhopp: 1) Onatsu 458, 2) Laukkanen 400; 3) Tarvonen 396, 4) Viitala 395.

Kulstötning: 1) A. Kontteli, Vasa 921; 2) E. Seppänen, Uleåborg, 711; 3) Tarvonen 701.

HERO I HELSINGFORS arrangerar trevlig lillajulfest den 29 november kl. 19 i de dövas förening. I samband med festen går en vänskapsmatch i korgboll mellan Hero och Tammerfors. Välkomna!

FINSKA KORGBOLLSMÄSTERSKAPET nästa år arrangeras i Helsingfors den 3—6 april i DIF HERO'S regi. Då mästerskapen samtidigt utgöra granskning för VM-spelen i Bryssel, uppmana vi alla korgbollspelare i Finland att med allvar och omtanke träna för den viktiga uppgiften att med framgång föra Finlands färger i ovannämnda WM-spel.

WELLAS I VASA anordnar lillajulfest den 29 november i föreningslokalen, Skolgatan 56. Trevligt och omväxlande program. Välkomna!

WELLAS ÅRSMÖTE hålles den 6 januari 1953 kl. 14 i föreningslokalen, Skolgatan 56. Nya och gamla medlemmar äro välkomna.

SCHACKNYTT

NATIONELLA BLIXTTURNERINGAR I SCHACK höllos den 14 sept. i Åbo. Resultat: 1) L. Vigren, Åbo 8 p.; 2) E. Putkonen, Åbo 8 p.; 3) E. Saarinen, Åbo 7 p.; 4) R. Östman, Helsingfors 6½ p.; 5) A. Höckert, Åbo 4 p.; 6) H. Lius, Tammerfors 3½ p. Samtidigt gingo även pokaltävlingar mellan Helsingfors och Åbos reservlag samt Tammerfors A-lag. Helsingfors segrade över Åbo med 2½ mot ½ medan Tammerfors överraskande besegrade huvudstadens reserver med 2—1 och fick första inteckningen i det nya vandringspriset.

FRÅN HEMLANDET

DÖVSTUM FÖROLYCKAD. I början på oktober förolyckades på Virkby station nära Lojo en dövstum man som man inte genast kunde identifiera. Genom notiser i tidningspressen blev man i tillfälle att konstatera att det var Frans B i s t r ö m från Karis kommunalhem, som haft permission för att besöka sin dotter, som förolyckades då han skulle återvända till Karis. Han råkade slinta mellan vagnarna och skadades ganska illa. Frans Biström fördes först till Virkby sjukhus och har numera överförts till Kirurgen i Helsingfors.

FAMILJENYTT

65 År fyller den 13 november fru SIGRID VIRMAVIRTA, Åbo.

65 År fyller den 20 december fru ELIN KAHILA, Helsingfors.

FÖRLOVADE. Förlovning har eklaterats mellan herr TENHO BROMAN, Koria och fröken MILDRED AALTONEN, USA.

EN HÄLSNING FRÅN ÅLAND. En ålänning skrev till tidskriften häromdagen följande: »Hjärtligt tack för de dövas tidskrift. Det är så roligt att läsa den. Jag är en 39 års dam och skulle gärna vilja brevväxla på svenska och korrespondera på finska pr postkort med någon dam eller herre i Finland. Min adress är fröken Sally Grönvall, Enklinge, Åland.

JUL- OCH NYÅRSHÄLSNINGARNA

ingå åter traditionsenligt i **decembernumret.** De som önska förena sig om dessa hälsningar kunna erlägga 40:— per namn och föreningar och klubbar betala 120:—. Föreningarnas funktionärer ha listor framlagda och inkomsterna från dessa hälsningar tillfalla stipendiefonden.

Föreningarnas funktionärer bedes insända listorna före den 28 november till redaktionen, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10.

DE DÖVAS JUL 1952

Även till denna jul utkommer de dövas egen jultidning, som denna gång blir ett särskilt Jakobstads nummer med anledning av stadens 300-årsjubileum och dess livaktiga förening. Artiklar av gamla kända och nya författare ingå i den: rektor Kierimos om de dövas kongress i Oslo och par, tre andra författare från Norge, av allas vår norske rikspräst Bonnevie-Svendsen en varm julhälsning till ensamma och sjuka döva på landsbygden, författarparet Viola Renvall — Hjalmar Krokfors ge oss alster av sitt rika inre, rektor Helling berättar om tillblivelsen av de svenska dövas yrkeskurser, den svenska dövlärarinnan Rut Brink man berättar fängslande om passionspelen i Oberammergau, som hon har bevistat, pastor L. Paunu berättar om, vad döva små barns föräldrar kan göra för sina barns förberedande undervisning före skolåldern och Elsie Roos talar om den döva-blinda Maria Lovisa Nymans levnadssaga.

Priset blir 100 mk och försäljningsvillkoren desamma som senaste år

10— 50	ex.	10 %	i provision	= 10:—
51— 100	»	15 %	» »	= 15:—
101—1000	»	20 %	» »	= 20:—
över 1000	»	25 %	» »	= 25:—

Tag tillfället i akt att förtjäna en extra julslant. Beställ i tid tidningen från herr Ragnar Östman, adr. Tavastehus, Sairionkatu 39, Sairio.

KUUROJEN LEHTI — TIDSKRIFT FÖR DÖVA 1953

Till prenumeranterna:

1) Gör eder prenumeration **nu genast** genom våra ombud i föreningarna. Tidskriften kostar 400 mark i året.
2) Se noga efter, att det i prenumerationslistan skrivna namnet och adressen är rätt och tydligt.
3) Prenumerationsavgiften kan erläggas till ombudet genast eller i två rater enligt överenskommelse, senast under januari, då ombudet kan sända de insamlade prenumerationsavgifterna till förbundets kassör (postgirokonto 6825).
4) Även direkt genom postgirokonto 6825 kan prenumeration ske, då bör å girokortets baksida (kupongen) antecknas att prenumeration sker på tidskriften för år 1953.
5) Allra bäst är att prenumerera på tidskriften genom posten. Varje postkontor tar emot prenumerationer och ni får eder tidskrift tillsänd utan tilläggsavgifter. På detta sätt spares postporto.
6) Tidskriftens januarinummer tillsändes ännu alla detta års prenumeranter. Om ni inte erhållit februarinumret så betyder detta att ni uraktlåtit att förnya prenumerationen. Skynda då att göra det så får ni tidskriften regelbundet varje månad. Gör det genom våra ombud eller genom posten.
7) Om ni inte råkar erhålla tidskriften, oaktat ni prenumererat, så tillskriv tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10 och meddela detta. Skriv genom vem ni gjort eder prenumeration och eder adress (noggrant skrivet). Eller om prenumeration skett genom posten, så meddela detta å det postkontor där det skett. Då kunna vi genast kontrollera och korrigera allt.

TIDSKRIFT FÖR DÖVA är edert eget organ, genom vilket ni kan följa med händelser i de dövas värld, både in- och utrikes. Ni får veta nytt om möten, upplysnings- och festtillfällen, om järnvägsrabatter, när yrkesskolorna börja, sportnytt m.fl., kort sagt allt som är viktigt för er.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: *Finlands Dövas förbund r.f.*
Huvudredaktör: *Urho Kierimo,* Åbo, Dövskolan. Tel. 11 490.
Red. sekr.: *Rurik Pitkänen,* Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154.
Svenskspr. red.: *Börje Ahlbäck,* Helsingfors, Stora Robertsg. 1 A 5. Tel. 24 159.
Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 38 154. Postgiro: 6825.
Prenumerationspris 1952: 1/1 årg. mk 400:—, till utlandet mk 500:—.

Kuurojen Lehti - Tidskrift för Döva

TILAUSLISTA — PRENUMERATIONSLISTA

Asiamiehen nimi: _____
Ombudets namn:
Tarkka osoite: _____
Noggrann adress:

Lehti ilmestyy v. 1953 12 numeroa vuodessa. Tilaushinta on 400:— koko vuodelta. Ulkomaille 500:—. Asiamiesalennus kaikille 5 vsk. alkaen 10 %. Tilausmaksut on lähetettävä tilauslistan mukana postisiirtotilillä n:o 6825. Kirjoittakaa nimet ja osoitteet selvästi.

Tidskriften utkommer 1953 med 12 nummer i året. Prenumerationspriset är 400:— för hela året. Till utlandet 500:—. Ombudet får som provision tillgodose 10 % av minst 5 insamlade årsprenumeranter. Prenumerationsavgifterna böra sändas per postgiro n:o 6825. Prenumerationslistan återsändes samtidigt till redaktionen. Skriv namn och adresser tydligt.

Tilaajan nimi Prenumerantens namn	Postitoimisto Postanstalt	Katu ja numero tai muu ala-osoite Gata och nr eller annan adress	mk

Tilaajan nimi Prenumerantens namn	Postitoimisto Postanstalt	Katu ja numero tai muu ala-osoite Gata och nr eller annan adress	mk

Maksu _____ vsk. mk _____ brutto, josta asiamiehenä vähennän _____ mk. Nettosumma, mk _____ lähetetään samanaikaisesti postisiirtotilillä n:o 6825, tämän mukana. (Tarpeeton pyyhitään yli.)

Avgiften för _____ pren. mk _____ brutto, avdrag för ombudet _____ mk. Nettosumman, mk _____ sändes samtidigt per postgiro n:o 6825 som denna lista. (Det obehövliga Överstrykes.)

Kauppakirjapaino Oy, Helsinki

OIKAISU

Kun Kuurojen Lehden lokakuun numerossa julkaistussa Liiton anomuksesta Valtioneuvostolle voi saada sellaisen käsityksen, että minä olisin omilla varoillani kustantanut kirjeellisen kurssin (John Tracy Clinic) kuurojen pikkulasten vanhemmille, pyydän oikaista tällaisen väärinkäsityksen. Yksityishenkilöllä ei luonnollisestikaan voi olla tähän mahdollisuuksia jo siitä syystä, että kirjeitten monistus ja jakelu tähän mennessä on tullut maksamaan 100.000 mk. Toimihenkilöt ovat tehneet työnsä ilmaiseksi. Kurssi on vanhemmille ilmainen. Sen rahoittaa Suomen Kirkon Seurakuntatyön Keskusliitto, joka tähän tarkoitukseen on saanut varat Kirkon Keskusrahastolta.

Kirkon tässä asiassa antama apu lienee nähtävä väliaikaiseksi. Luonnollista olisi, että valtio ottaisi tämänkin kuuroille lapsille erinomaisen tärkeän kysymyksen hoidettavakseen. Kirkolle on oltava kiitollisia siitä, että se on pannut työn alkuun ja viitoittanut uutta suuntaa kuurojen kasvatuksessa.

Lauri Paunu

KUUROJEN JOULU 1952

toivotaan piakkoin saatvan painosta lähetettäväksi asiamiehille myytäväksi kautta maan. Se on runsaasti kuvitettu ja sisältää paljon mielenkiintoisia kirjoituksia. Kun sen tarkoituksena on tehdä kuulevalle yleisölle asiaamme tunnetuksi ja saada myynnistä kertynyt voitto — joka palvelee etupäässä aikakauslehtiemme julkaisutoimintaa — siksi suureksi, että se riittäisi muuhunkin liittomme valistustoimintaan, pyydämme jokaista kuuroa ryhtymään asiamieheksi tilaamalla joululehteä myytäväkseen mahdollisimman paljon (ei kuitenkaan niin paljoa, että osa jäisi myymättä palautettavaksi).

4 metriä on tähtäimessä kuurojen ME-miehellä Alajärven Erkki Keski-Levijoella
Belgian olympialaiset lähin tavoite ensi kesänä

Elokuun 10 päivänä murskasi eräs alajärveläinen urheilijanuorukainen ilman suurempaa hälyä maailmanennätyksen seiväshypyssä. Tämä tapahtui Jyväskylässä kuurojen Suomenmestaruuskilpailuissa, joissa alajärveläinen Erkki Keski-Levijoki hyppäsi seipään varassa 354. Entinen ennätys oli erään norjalaisen nimissä ja se oli 350.

Erkki Keski-Levijoki on syntynyt ja kasvanut Alajärvellä maanviljelijäperheessä. Nuoresta pitäen veri on vetänyt urheilun pariin ja niinpä hän heti »kynnelle kyettyään» harrastikin kaikkia mahdollisia urheilulajeja.

V. -46 matkusti Erkki poika ensi kerran kuurojen SM-kilpailuihin osallistuen nuorten sarjan seiväshyppyyn. Mestaruus tuli 310 tuloksella. Samoin pari vuotta myöhemmin mestaruus samassa lajissa ja samalla tuloksella.

Neljä vuotta sitten siirtyi Erkki Turkuun kuurojen ammattikouluun, josta tänä vuonna on valmistunut verhoilijaksi. Tänä kesänä hän sai Turussa oleskelevalta, Vimpelin seiväshyppääjältä Jorma Virtalalta asianmukaista ohjausta harjoituksissaan. Niinpä sitten tuloksetkin alkoivat parantua aivan silmin nähden.

Elokuun alkupäivinä pidetyissä kuurojen SM-kilpailuissa tulikin sitten uusi maailmanennätys 354 ja pari viikkoa myöhemmin voitto maaottelussa Tukholmassa tuloksella 340. Ne ovatkin -28 syntyneen nuoren urheilijapojan tähänasti mittavimmat saavutukset. Mutta tulevana talvena aikoo Erkki harjoitella ensimmäistä kertaa tosissaan tähtäimessään kuurojen olympialaiset Belgiassa ensi kesänä.

Erkki Keski-Levijoki on monipuolinen poika, joka vielä nytkin harrastaa monia urheilulajeja. Niinpä hän v. -46 sai kuurojen SM-kilpailuissa toisen palkinnon kuulassa ja keihäässä. Vuotta myöhemmin heltisi hopeamitali kiekossa samoissa kilpailuissa. Samana vuonna tuli sitten ohimennen siepattua Suomenmestaruus myöskin 10 kilometrin hiihdossa.

Yleisurheilun lisäksi on Erkki harrastanut nyrkkeilyä ja viimeaikoina myös koripalloa, jossa hän kuuluukin Wellaksen edustusjoukkueeseen. Kuulevien joukossa hän edustaa Turun Urheiluliittoa.

Erkki Keski-Levijoella, joka omaa erinomaisen, voimistelijan vartalon sekä nopeat kintut, on lähimpänä tähtäimessään 4 metrin ylitys seipäässä. Asiantuntijat sanovat, että siihen ei kauaa menekään, sillä jo tämänkesäinen 44 sentin edistys on tapahtunut ilman kunnollista talviharjoittelua. — Toivotaan Erkille menestystä harjoittelussaan ja sitten ensi kesänä Belgiassa oikein loistotuloksia.

Ilkka 22/9 -52.) M—e.

JYVÄSKYLÄN Kuurojen Urheiluseura »Jalon» pikkujoulujuhlaa vietetään marrask. 29 p:nä klo 19 kuurojen koululla. Tervetuloa!

LAHDEN Kuurot Urheilijat toimeenpanee pikkujoulujuhlan marraskuun 29 p:nä klo 19 Lahden Yhteiskoululla. Jaetaan seuran jäsentenvälisten kilpailujen palkinnot. Joulupukki tulee. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

HELSINGIN Heron koripallojaosto järjestää hauskan pikkujoulujuhlan marraskuun 29 p:nä klo 19 Kuurojen Yhdistyksellä. Juhlan yhteydessä pidetään myös koripalloilukilpailut Heron ja Tampereen kuuro-urheilijain välillä. — Tervetuloa!

VAASAN Wellas järjestää pikkujoulujuhlan marraskuun 29 p:nä Kuur. Yhdistyksen huoneustossa Kouluk. 56. Hauska ja vaihteleva ohjelma. Tervetuloa!

JOENSUUN Kuurojen Urheiluseura »Ryhdin» hauska pikku-joulu palkintojenjakoineen pidetään jouluk. 6 p:nä (itsenäisyyspäivänä) Toivo Lavikaisen talossa alkaen klo 18. Kaikki tervetulleita —pukitkin!

VAASAN Wellaksen vuosikokous pidetään Kuur. Yhdistyksen huoneustossa Kouluk. 56 tammikuun 6 p:nä 1953 klo 14. Uudet ja vanhat jäsenet ovat tervetulleita.

HELSINGIN Heron uutisia. Lokakuun 10 p:nä pidetyssä Heron johtokunnan kokouksessa päätettiin järjestää Suomen kuurojen koripalloilumestaruuskilpailut ensi huhtikuun 3—6 päivinä 1953 Helsingissä ja samalla karsinnat kuurojen maailmankisoihin. — Sen johdosta kehoitamme kaikkia koripallojaostoja harjoittelemaan ahkerasti.

LAPPEENRANNAN Sisun ja Savonlinnan Kuurot Urheilijat seuraottelut kesäkuun 14 p:nä Lappeenranta voitti 73 pisteellä Savonlinnan 18 pist. vastaan. Mutta Savonlinnan joukkue ei ollut täysilukuinen. Tulokset:

100 m: 1) K. Leppänen, L. 12.9; 2) P. Leppänen, L. 13.2; 3) Y. Silventoinen, S. 15.1.

Pituushyppy: 1) S. Tynkkynen, L. 497; 2) M. Kontkanen, L. 410; 3) Y. Silventoinen, S. 362.

Korkeushyppy: 1) S. Tynkkynen, L. 150; 2) K. Leppänen, L. 135; 3) Y. Silventoinen, S. 125.

Kuulantyöntö: 1) R. Luukkonen, L. 10.50; 2) A. Lyytikäinen, L. 8.72; 3) Y. Silventoinen, S. 6.89.

1500 m juoksu: 1) S. Tynkkynen, L. 5.04,1; 2) E. Lapatto, L. 5.06,4; 3) Y. Silventoinen, S. 5.35,3.

800+400+200+100 m viesti: 1) Lappeenranta (S. Tynkkynen, K. Leppänen, M. Kontkanen ja P. Leppänen) 4.35,3.

Lappeenrannan Sisun jäsentenvälisessä miesten 5-ottelussa Harma Oy:n lahjoittamasta kiertopalkinnosta:

1) Seppo Tynkkynen 303,86 pist. 2) Kusti Leppänen 287,43 pist. 3) Matti Kontkanen 280 pist. 4) Paavo Leppänen 267 pist.

Naisten 100 m juoksu: 1) Paula Leppänen 16,2; 2) Eeva Huotari 17,4.

Kuula (3,5 kg): 1) Eeva Huotari 7,37; 2) Paula Leppänen 5,83.

Pituushyppy: 1) Paula Leppänen 292; 2) Eeva Huotari 289.

Merkkipäiviä

60 VUOTTA täytti ent. pienviljelijä VILHO SALONEN syysk. 17 p:nä Nukarissa. Käynyt Mikkelin kuurojenkoulun. Erikoisharrastuksena puusepäntyöt.

Rouva SIGRID VIRMAVIRTA täyttää marraskuun 13 p:nä 65 vuotta Turussa.

Rouva ELIN KAHILA täyttää 20 p:nä joulukuuta 60 vuotta Helsingissä.

Rouva ELLI JÄRVISALO täyttää joulukuun 8 p:nä 60 vuotta Herralassa.

Rouva HILMA POUTANEN täyttää marraskuun 8 p:nä 50 vuotta Säynätsalossa.

Kokouksia

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään marraskuun 15—16 p:nä kuurojenkoulussa, alkaen lauantaina ja sunnuntaina klo 18. Hyvä ohjelma! Puhujina toimittaja R. Pitkänen Helsingistä ja isännöitsijä V. Lämsä Saarelan kartanosta ym. Suosittelemme tulijoiden ostettavaksi meno- ja paluulippu, koska se tulee halvimmaksi. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

SAVONLINNAN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään marraskuun 15—16 p:nä Puistokadun kansakoululla, alkaen lauantaina klo 18. Puhujana rva Katri Pitkänen Helsingistä ym.

OULUN Kuurojen Yhdistyksen *20-vuotisjuhla* ja esitelmäpäivät pidetään marraskuun 22—23 p:nä kuurojenkoululla, alkaen lauantaina klo 19 hyvällä ohjelmalla. Toivomme runsasta osanottoa 20-vuotisjuhlille Ouluun. Tervetuloa!

MIKKELIN Kuurojen Yhdistyksen *15-vuotisjuhla* ja esitelmäpäivät pidetään marraskuun 29—30 p:nä Kaupungintalon juhlasalissa ja kuurojenkoululla. Ohjelma hyvä, mm. kuurojenkoulun oppilaiden esityksiä. Puhujiksi ovat lupautuneet toim. Pitkänen ja past. Arasola Helsingistä.

Toisten kuurojenyhdistysten edustajia kutsumme täten läsnäolollaan kunnioittamaan 15-vuotisjuhlaamme ja vasta ostetun toimitalomme vihkiäisiä. Tervetuloa joukolla Mikkeliin. *Johtokunta.*

LAPPEENRANNAN Kuurojen Yhdistyksen pikkujoulua vietetään joulukuun 6 p:nä klo 16 Peltolan kansakoululla. Kaikki jäsenet tervetulleita.

ÄÄNEKOSKEN Kuurojen Yhdistyksen pikkujoulu pidetään joulukuun 6 p:nä (itsenäisyyspäivänä) Äänekoskella Jalmari Piilolan talossa, alkaen klo 16. Tervetuloa joukolla!

RIIHIMÄEN Kuurojenyhdistyksellä on esitelmätilaisuus ja pikkujoulujuhla Pohjoisella koululla 6—7 p:nä joulukuuta, alkaen 6 p:nä (itsenäisyysp.) klo 12, pikkujoulu klo 18. Ohjelmasta tulee vaihteleva ja hauska.

VARKAUDEN Kuurojenyhdistyksen pikkujoulu pidetään joulukuun 13 p:nä klo 18 tehtaan kansakoululla. Tervetuloa! *Johtokunta.*

JYVÄSKYLÄN Kuurot r.y. ja Nuorten Kerho järjestävät yhteisen pikkujoulun kuurojenkoululla 14 p:nä joulukuuta klo 17. Tervetuloa!

VIMPELISSÄ pitää Järviseudun Kuurojen Yhdistys uudenvuoden valvojaiset ja vuosikokouksen joulukuun 31 ja tammikuun 1 p:nä hyvällä ohjelmalla. Puhujiksi odotetaan toimittaja Pitkänen Helsingistä. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään kuurojenkoululla tammikuun 25 p:nä, mistä ilmoitetaan tarkemmin tuonnenpana!

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään tammikuun 31 p:nä 1952.

JYVÄSKYLÄN Kuurojen Yhdistyksen vuosikokous pidetään helmikuun 1 p:nä 1953.

LAHJOITUS. Kuurojen Valistustalon Rahankeräykseen on lokakuun 18 p:nä pidettyjen karjalaisten kuurojen heimopäivien helsinkiläiset järjestäjät lahjoittaneet juhlasta saatuna puhtaana tulona mk 14.200:— sekä herra Väinö Tolsa Helsingistä 1.000:—, mistä Keräystoimikunta kiittää ja toivoo muidenkin seuraavan esimerkkiä.

Hämeenlinnan esitelmäpäivien osanottajat Perttulan koulukodin perustajain muistokiven luona

HYVÄNTEKEVÄISYYSJUHLA pidettiin 20. 9. hra Armas Kaipaisen toimesta Helsingin Kuurojen Yhdistyksellä. Tähän tilaisuuteen oli mm. saapunut amerikansuomalaiset rva Ida Aaltonen ja hänen kuuro tyttärensä Mildred Aaltonen juhlistamaan läsnäolollaan. Kunniavieraat lahjoittivat 3.000 mk Kuurojen Valistustalon hyväksi ja myös amerikkalaisen suklaarasian arvottavaksi H. K. Y:n oman kodin hyväksi. Ilta kului rattoisasti seurustellen ja tanssien sekä iloisesti jutellen myöhään yöhön asti. Hra Kaipiainen on luovuttanut arpajaisista saadun voittorahan Kuurojen Valistustalon hyväksi.

Sivumennen mainittakoon, että hra Kaipiainen on järjestänyt hyväntekeväisyysjuhlan Helsingin K. Y:ssä myös viime huhtikuussa ja luovuttanut siitä saadun tulon Åvikin kuurojen naisten vanhainkodin hyväksi.

HÄMEENLINNAN Kuurojenyhdistyksen järjestettyä esitelmäpäivät syysk. 28—29 p:nä tarjoutui tilaisuus jälkimäisenä päivänä retkeillä Perttulassa, joka on kaupungista etelääpäin 6 km päässä. Kokoonnuttiin siellä Norjanmäellä olevaan hirsiseen Norjan tupaan. Rakennuksen ulkoasu kyllä vaikutti, että se on ulkolaista tyyliä. Mukana ollut hra Östman, joka äsken kävi Norjassa, todisteli, että se on puhtaasti norjalaista tyyliä. — Paikka, jossa rakennus sijaitsee, on mitä kauneimpia paikkoja. Norjan mäki, itse asiassa on hyväkasvuinen mäntymetsäkukkula, jonka päällä eli laella on ainakin parin hehtaarin tasanne. Siinä sijaitsee jo edellämainittu Norjan tupa ja opettajatar Katri Hedmanin kaunis asuintalo. Lähellä tuparakennusta on erinomaisen hyvä näköala kaupunkiin päin. Näkyy hyvin kaupungin toisella puolella oleva Aulangon maasto näkötornineen.

Palataan nyt itse tupaan. Se onkin oikea tupa kokonaisuudessaan, lukuunottamatta yläkertaa, jota en tunne. Tässä tuvassa Hämeenlinnan Kuurojenyhdistys on saanut pitää monen vuoden ajan omia juhliaan ja retkeilytilaisuuksiaan. Ja joka on mitä onnistunein paikka. Tilan ahtaus estää laajemmin kertomasta. Peränurkalla sijaitsee takkatulipesä. Siinä vieressä, kamiinahellan ääressä häärii yhdistyksen monivuotinen emäntä, rouva Yläkorpi kahvin valmistuspuuhissa. Pianpa saatiin kahvi leipineen, jotka hyvin maistui retkeilijöille. Kohta sen jälkeen yhdistyksen pää, hra Yläkorpi toivotti kaikki saapuvilla olleet tervetulleiksi. Pastori L. Paunu piti hartauspuheen, aiheena päivän teksti. Laulussa avusti sisar E. Malmila. On mieluista, että past. Paunu on viittomakielessä edistynyt entisestään, niin että jo kuuluu »meikäläisiin». Eikä Malmilakaan ole jäljessä.

Saimme sitten tutustua opettajatar Katri Hedmaniin. Ensi näkemältä huomaan hänen olevan aika pirteän kunnioitettavasta iästä huolimatta. Hänen opastamana saimme tutustua varsinaiseen Perttulaan. Kun ensikertalaisena olin, kuulin kyllä ennestään kerrottavan Perttulasta, että siellä on vajaaälyisten eli tylsämielisten koulukoti. Ja vielä suoraan sanottuna minulla oli vähän semmoinen tunne sitä kohtaan, joka oli epäoikeudenmukainen. Nyt kun sain tilaisuuden tutustua paikan päällä muuttui kaikki myönteiseksi. — Perttulan tylsämielisten eli vajaaälyisten koululaitokset sijaitsevat muutaman sadan metrin päässä jo edellä sanotusta Norjan mäestä. Välillä on melko syvä laakso. Koululaitos käsittää useita rakennuksia, ja on myös kauniilla harjumaisella kukkulalla. On vallan yllättävää, että koulun perustajat osasivat valita paikaksi mitä parhaimman maaston. Mäenrinteet joka puolella on mäntyä kasvavaa. Mutta on silti hyvä näköala joka puolelta kauas ympäristöön. Ensimmäiseksi käytiin varsinaisessa koulurakennuksessa, joka on kaksikerroksinen. Siellä ensiksi nähtiin iso juhlasali, joka vaikuttaa siistiltä ja juhlavalta. Siinä puhujakorokkeen seinällä on kaksi isokokoista taulua, joissa ovat koulun perustajapuolisot, johtajat Edvin L. ja Emma Hedmanin jalot piirteet. Ja taas salin vastakkaisella puolella on johtaja Edvin Hedmanin rintakuvapatsas. Siirryttiin useihin luokkahuoneisiin. Oppaamme reippaasti ja joustavasti selosti niitä opetusmenetelmiä ja välineitä joita koulussa noudatetaan ja käytetään. Sekä myös oppilaitten kehittymisnäytteitä. Huomioni kiintyi siihen, että luokkahuoneitten oppilas-

Katri Hedman

pulpetit lukumäärältään eivät ole enempää kuin mitä nähdään kuurojenkouluissa. Ero vain on siinä pulpettien sijainnissa. Täällä ne ovat rivittäin, kun taas kuurojenkouluissa hevosen kengän muotoiset. Opettajain huoneen seinällä on useita henkilömuotokuvia. Ne ovat niitä edesmenneitä opettajia, jotka ovat antaneet kaikkensa heikkolahjaisten hyväksi. Kunniaa heillekin. Näkemämme vaikutus niistä kouluhuoneista oli kaikin puolin hyvä.

Siirryttiin sitten poikien asuntolaan joita on 2. Ne olivat siistit ja sopivasti sisustetut. Ulkona olevat poikaoppilaat joita tapasimme käyttäytyivät hyvin. Kaikki nostivat hattuaan tavalliseen tervehdystapaan. Sitten käytiin tyttöjen asuntolassa. Sekin on siisti kaikin puolin. Meille esitettiin erään tyttöoppilaan aikaansaannoksia ajanvietteenä tehtyinä. Nähtiin mitä taidokkaammin virkattuja pitsejä ja paperisia koristeita. Viimein siirryttiin koulun ruokailuhuoneisiin ja keittiöön. Kaikkialla vallitsi puhtaus. Ruokasaleissa useihin seiniin on eräs tunnettu taiteilija maalannut sopivan aiheisia kuvauksia. Kuulemma maalasi kaikki lahjaksi. — Ihmisrakkaus hänelläkin. — Opas selosti sitten miten usein oppilaat ruokailevat ja annosmäärät ovat huomattavat. Kasvu ja kehityskyvyssä olevat tavallisesti syövät huomattavasti enemmän Tähän päättyi laitoksen tutustumiskäynti. Olisi ollut vielä paljon muuta nähtävää kuten esim. maatalous ym. mutta ajan vähyys esti sen. Ulkona kauniilla paikalla sijaitsi kaunis pystytetty kivi, jossa korkokuvana olivat rinnakkain laitoksen perustajat herra ja rouva Hedman. Sen muistokiven äärellä ikuistettiin osanottajat valokuvalla.

Minulle jätetyssä laitoksen toimintaselostus asiakirjasta olisi ollut paljon lisättävää tähän, mutta tilan ahtaus estää sen tällä kertaa. Joten rajoitun loppusanoiksi: Laitoksen perustaja ja hänen puolisonsa Emma, joka on syntyjään norjalainen, ovat ottaneet elämäntehtäväkseen auttaa yhteiskuntamme heikkolahjaista nuorisoa, perustamalla tylsämielisten kasvatuslaitoksen yksityisenä 1890 saaden valtionapua. Myöhemmin otti valtio laitoksen huostaansa. Johtaja E. Hedman ja hänen rouvansa Emma olivat uranuurtajat alallaan. Heidän työnsä oli mitä suurimerkityksellisintä ja siunausta tuottavaa yhteiskunnallemme. En pysty sanoin kiittämään heidän työtään.

Kohtalon suoma onnellinen sattuma vei rouva Emma ja neiti Katri Hedmanin Hämeenlinnan kuuromykkäin piiriin. He ovatkin suurella lämmöllä tukeneet yhdistyksen toimintaa.

Tehty retkeily Norjan mäellä ja Perttulan laitoksiin säilyy meidän, ensikertalaisten mielessä huomion arvoisella tavalla. Parhaat kiitokset järjestäjille ja opettajatar K. Hedmanille.

Emil Mattila

●

LAUSUN lämpimät kiitokseni kaikille, jotka minua muistivat eri tavoin 60-vuotispäivänäni Jyväskylässä 18. 9. 1952.

Fanny Karppinen

SYDÄMELLISET kiitokset Helsingin Kuurojen Yhdistykselle, Naiskerholle, kuuroille ja kuuleville ystäville, jotka muistivat minua täyttäessäni 75 vuotta.

Maiju Lintula.

KIITOS. Sydämelliset kiitokseni kaikille, jotka lauluin, kukkasin, sähkein, adressein ja lahjoin muistivat minua 50-vuotispäivänäni.

Tyyne Sulka.

LUOKKAKOKOUS Kuopiossa. Niitä Kuopion kuurojenkoulun opettaja H. Brusilan ja A. Kumpulaisen oppilaita, jotka pääsivät pois koulusta 20. 12. 1942, pyydetään kokoontumaan kuurojenkoululle Kuopiossa 20. 12. -52 klo 19. Seuraavana päivänä on yhteinen lounas ravintola Puijonsarvessa ja kunniakäynti op. H. Brusilan haudalla. Tervetuloa 10-vuotisluokkakokoukseen.

Toimeksisaanut.

VAKAVA HUOMAUTUS MAASEUDUN KUUROILLE. Älkää vaivatko tarpeettomilla asioilla, esim. työpaikkojen ja asunnon hankkimisella Sisar Eeva Malmilaa. Hän ottaa vastaan ainoastaan tilauksia lääkärissä käyntejä varten ja tulkitsemiseen. Muistakaa liittää kirjeenne oheen vastauspostimerkki. Kuuroterveisin

Eino Karilas
H. K. Y:n puheenjohtaja.

KIHLOISSA

TENHO BROMAN MILDRED AALTONEN
Koria U. S. A.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

57. vuosikerta 1952

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.
Päätoimittaja URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.
Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.
Toimituskunta: Börje Ahlbäck, Eino Karilas, J. K. Palomaa, Katri Pitkänen.
Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen kuukauden 15 päivää.
Tilaushinta: Koko vuodelta 1952 kotimaassa 400:—, ulkomaille 500:—. Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimistot.
Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 38 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 300:—. Kuolinilmoitukset 500:—.
Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tahi talouspääll. Evert Toiviolle, Helsinki, Laivurink. 33 D 88.

Tilatkaa myytäväksenne oma joulujulkaisunne

KUUROJEN JOULU 1952

36 sivua — Arvokkaita kirjoituksia — Paljon kuvia

Hinta ainoastaan 100 markkaa

Yksityiskappaletilauksiin liitettävä 20 mk postimaksuksi

Entistä paremmat myyntipalkkiot:

10— 50 kpl.	**10:— kappaleelta**	
51— 100 »	**15:—**	»
101—1000 »	**20:—**	»
yli 1000 »	**25:—**	»

Ansaitkaa itsellenne hyvät joulurahat. Myykää joululehtiämme kaikille ja kaikkialla. Siten tuette oman liittonne tekemää laajaa valistustyötä koko maassamme.

Paras myyntiaika on ennen joulua.

Tehkää heti tilauksenne ilmoittamalla haluamanne kappalemäärä osoitteella:

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

HELSINKI, Liisank. 27 E 10

Tilatkaa vuodeksi 1953 —

Prenumera för år 1953 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 58 — 57 årgång

Ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Börje Ahlbäck — Eino Karilas — Urho Kierimo — J. K. Palomaa — Katri Pitkänen — Rurik Pitkänen.
Kirjeenvaihtajia eri puolilla maata!

Tilaushinnat:
Koko vuodelta 400 mk — ulkomaille 500 mk. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 100 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteänne levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudesta.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitté:
Börje Ahlbäck — Eino Karilas — Urho Kierimo — J. K. Palomaa — Katri Pitkänen — Rurik Pitkänen.
Korrespondenter i skilda delar av landet.

Prenumerationspris:
För hela året 400 mk — till utlandet 500 mk. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 100 mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10. Postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri
red.sekreterare

URHO KIERIMO
päätoimittaja - huvudredaktör

BÖRJE AHLBÄCK
ruotsinkiel. toimittaja
svenskspr. redaktör

Kauppakirjapaino Oy., Helsinki 1952.